

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 440.

Anden Session.

114de Møde.

Torsdagen den 20de Marts.
(Forts.)

Formanden: Vi gaae efter Dagsordenen over til Forelæggelse af et Lovforslag af Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet. — Ministeren har Ordet.

Cultusministeren: Hvad angaaer Foranledningen til det Lovudkast, hvoraf jeg antager, at Exemplarer ere omdeelte til De Herres Medlemmer af Thinget, og som jeg nu skal forelægge, og hvad angaaer dette Lovudkast's Forhold til en anden Lov, der nu er under Forhandling paa et andet Sted, og den derved betingede Form for det nu fremlæggende Udcast, troer jeg det unødvendigt, nu derom at yttre mig, da det allerede er de ærede Medlemmer af Thinget bekendt fra tidligere Forhandlinger. Jeg har ledsaget Udcastet med Dplysninger om de historiske og factiske Forhold, der komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Lovudkastets Gjenstand, men jeg har ikke tilføiet nogen Motivering med Hensyn til de Slutninger, som af disse Forhold ere udbrugne og opstillede som Lovens Indhold med Hensyn til det specielle Punkt, den angaaer, og jeg skal derfor derom tillade mig nogle enkelte Bemærkninger.

Hvad angaaer de almindelige Bestemmelser, der indeholdes i Loven, om Overgang til Selveieendom af det Fæstegods, som tilhører Sorø Academie, Københavns Universitet og Communitetet, saa ville de tilføiede Dplysninger gjøre det klart, hvorfor den samme Billighedsgrund finder Sted ved dette Gods, som ved Krongodset, og om denne Gjenstand har jeg ogsaa under en tidligere Forhandling udtalt mig. Det Spørgsmaal, der ogsaa ved den Lov, hvortil nærværende Udcast slutter sig, reistes

om Udstrækningen af denne Billighedsgrund til det hele Gods's Omfang, har jeg allerede den Gang sagt maatte finde sin Afgjørelse ved Forhandlingen om Hovedloven, og den Afgjørelse, som der blev anerkjendt for rigtig, maatte ogsaa faae Indflydelse paa denne Lov, som derefter maatte modificeres. De saa specielle Bestemmelser, der her ere tilføiede med Hensyn til dette Gods's særegne Forhold, som tilhørende visse Stiftelser og staaende under et andet Ministeriums Bestyrelse, troer jeg ikke behøve nogensomhelst særlig Dmtale. Forsaavidt der i § 1 af Udcastet er gjort en ganske særlig Undtagelse for en ringe Deel af Fæstegodset, saa troer jeg, at den Dplysning, som er givet under Nr. 5, indeholder en tilstrækkelig Forklaring af, hvorfor det, idetmindste ikke for Diebliffet, gaaer an at gjøre denne Lov anvendelig ogsaa paa det Gods, som her er omhandlet. — Jeg gaaer derfor over til at omtale det Punkt, der indeholder Foranledningen til, at dette Lovudkast fremtræder særligt, idet det blev antaget, at det ikke burde gaae ind som et Ændringsforslag under Loven om Krongodser og denne Foranledning er de Bestemmelser, der maatte tages med Hensyn til det Sorø Academie tilhørende saakaldte kalckreuziske Gods, hvis historiske Forhold ere oplyste i hvad der er vedføiet Lovudcastet under Nr. 3. Det hele Forhold med dette Gods har for ikke mange Aar siden, ja, jeg kunde endog sige i de nærmest foregaaende Aar, været Gjenstand for udførlige Undersøgelser og Forhandlinger mellem de daværende Regjeringscollegier, og Sagen fremstillede sig da saaledes, at det var meget vanskeligt at bringe det til et endeligt Resultat; Udgiften til dengang at faae et endeligt Resultat frem af Sagen affaars ved den indtraadte Regjeringsforandring, og saaledes er det, at Sagen nu foreligger. Jeg har søgt at